

Sygn. akt I CSK 321/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku H. P.
z udziałem S. M., S. P. i S. P.
o podział majątku wspólnego i dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 kwietnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania S. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 9 listopada 2020 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. ustala, że koszty postępowania kasacyjnego uczestnicy postępowania ponoszą we własnym zakresie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w następujących wypadkach:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- zachodzi nieważność postępowania,
- skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Skarga kasacyjna uczestniczki S. P. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 listopada 2020 r. zawiera wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania z powołaniem się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej i potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia prowadzi jednakże do stwierdzenia, że wskazane przez skarżącą podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Brak jest także podstaw by przyjąć, że w sprawie miała miejsce nieważność postępowania.

Powoływanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisów prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz istotności tego zagadnienia. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego o znaczeniu uniwersalnym, musi mieć jednocześnie także znaczenie dla sposobu rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało.

Argumentacja prawna powołana przez skarżącą w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przedmiot przedstawionego zagadnień dotyczących kwestii: "Czy oszacowanie przedmiotów spadkowych następuje wg cen na dzień dokonania działu spadku, a stanu na dzień jego otwarcia, czy też według cen i stanu na dzień otwarcia spadku?" oraz "Czy w przypadku zasądzenia na rzecz spadkobierców, którzy wystąpili w odrębnym postępowaniu z roszczeniem o zapłatę przypadającej na ich rzecz części wierzytelności oraz otrzymali prawomocnym wyrokiem konkretną kwotę i ją wyegzekwowali, sąd dokonujący działu spadku może zaliczyć uzyskaną przez nich i wyłącznie na ich rzecz kwotę jako wierzytelność podlegającą działowi na rzecz

wszystkich spadkobierców?", nie pozwala zaś przyjąć, aby zagadnienia te mogły – z punktu widzenia okoliczności rozstrzyganej sprawy – być uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zostały one poza tym dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze Sądu Najwyższego. Nie istnieje zaś potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy na ten temat wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje również podstaw do uznania, że istnieje potrzeba wykładni art. 212 § 2 k.c., w zakresie wskazanym przez skarżącą, przy uwzględnieniu, że stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa będąca następstwem rozbieżności w orzecznictwie sądów lub spowodowana poważnymi wątpliwościami przy ich interpretacji. Skarżąca nie wskazała w sposób przekonujący na istnienie tego rodzaju wątpliwości. Nie przedstawiła także argumentacji pozwalającej stwierdzić, że występuje rozbieżność w orzecznictwie sądów w tym zakresie. Takie stwierdzenie wymaga przytoczenia przykładów orzeczeń wskazujących na rzeczywistą rozbieżność w wykładni, czego skarżąca nie uczyniła. Nie wskazują bowiem na to dostatecznie orzeczenia powołane w skardze kasacyjnej.

Twierdzenie o istnieniu przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności, nie znajduje dostatecznego uzasadnienia w świetle argumentacji przytoczonej w tym zakresie przez skarżącą. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce jedynie wówczas, gdy bez dokonania głębszej analizy dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, a zatem ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Dla takiej oceny stanowisko przedstawione przez skarżącą, związane z zarzutem naruszenia art. 378 i art. 382 k.p.c nie daje zaś podstaw.

Z tych względów w przedmiocie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania orzeczono jak w treści postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.